

Dotazy k zákonu o svobodném přístupu k informacím, o kontrole a o ochraně ovzduší

08. 10. 2024 10:58

Předmět žádosti:

Žadatel žádal o následující:

- informaci, zda je krajský úřad v rámci řízení dle SvInf v pozici nadřízeného orgánu v případech, kdy je povinným subjektem v řízení škola či školské zařízení (zapsané ve školském rejstříku dle ustanovení §7 odst. (6) zákona č.561/2004 Sb.) zřizované:*
  - obcí*
  - krajem*
  - jinou právnickou či fyzickou osobou*
- odkaz na dálkový přístup k informacím o výsledcích kontrol (splnění povinnosti dle ustanovení § 26 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád))*
- popis splnění a odkazy na dálkový přístup k informacím dle ustanovení § 30 odst (1) písm. a) až g) zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší*

Odpověď na žádost:

Ad 1) KÚ LK je opravdu nadřízeným orgánem v některých řízeních o odvolání proti rozhodnutí povinného o odmítnutí žádosti a v řízení o stížnostech na postup při vyřizování žádosti o informace podle SvInf, kdy je povinným subjektem v řízení škola či školské zařízení (zapsané ve školském rejstříku dle ustanovení §7 odst. (6) zákona č.561/2004 Sb.), **a to u všech subjektů na území Libereckého kraje vedených v rejstříku škol a školských zařízení bez ohledu na to, kým jsou zřizované, ovšem s výjimkou škol a školských zařízení uvedených v § 143 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), tj.:**

- mateřských škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a dále registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy ostatních školách,
- školských zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- školských poradenských zařízení,
- školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo pro preventivně výchovnou péči a

- školských účelových zařízení, v nichž se uskutečňuje praktické vyučování,
- mateřských škol a zařízení školního stravování jim sloužících zřízených jinými ministerstvy a ostatními organizačními složkami státu.

Krajský úřad je nadřízeným orgánem škol a školských zařízení v případě, **pokud se žádost o informace týká činností, které upravuje školský zákon**. Pokud se žádost týká **ostatních činností**, pak je nadřízeným orgánem **Úřad pro ochranu osobních údajů**.

Podle § 20 odst. 4 SvInf se při postupu podle tohoto zákona použije mj. § 178 správního řádu. V § 178 správního řádu je uvedeno:

- (1) *Nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*
- (2) *Nelze-li nadřízený správní orgán určit podle odstavce 1, určí se podle tohoto odstavce. Nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a **nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil.** Nadřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu.*

V § 20 odst. 5 SvInf je uvedeno, že „**nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.**“

Tím, jak se daná ustanovení aplikují na určení nadřízeného orgánu dle SvInf u škol a školských zařízení, se zabýval i Nejvyšší správní soud (NSS), viz jeho rozsudek ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012 – 41, č. 2812/2013 Sb. NSS. (Na tyto závěry se NSS odvolal i později, např. ve svém rozsudku ze dne 6.12.2018, č.j. 7 As 235/2018 – 35)

V uvedeném rozsudku NSS pro účely určení nadřízeného orgánu škol a školských zařízení **vyloučil kritéria dle § 178 odst. 1** správního řádu s tím, že je nutno určit nadřízený orgán podle odst. 2. Podle něj bylo v daném případě nutno prověřit, kdo školy a školská zařízení pověřuje výkonem veřejné správy.

Podle názoru NSS je za ono pověření výkonem veřejné správy na základě zákona, o němž hovoří správní řád, třeba považovat **zápis školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení**.

Orgánem, který vede rejstřík škol a školských zařízení, je **obecně krajský úřad** (dle již citovaného § 143 odst. 1 školského zákona). V **některých** případech výslovně specifikovaných v § 143 odst. 2 téhož zákona je pak vedení rejstříku škol a školských zařízení svěřeno **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**. Ty jsou vyjmenovány výše, a u těch KÚ LK tedy

nadřízeným orgánem podle SvInf není.

V případě, kdy se žádost o informace **netýká** výkonu veřejné správy, tj. činností upravených školským zákonem, platí závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 16. února 2022, č. j. **Komp 3/2021-26**, podle kterého rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí příspěvkové organizace zřízené krajem, kterým byla odmítnuta žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, **obecně** přísluší podle § 20 odst. 5 SvInf **Úřadu pro ochranu osobních údajů**. Jiný orgán vystupuje coby nadřízený orgánu pouze v případech, kdy to plyne ze zvláštního zákona (pro určitou příspěvkovou organizaci či typ její činnosti) – což je právě výše uvedený případ škol a školských zařízení.

Ad 2) Obecné informace o výsledcích kontrol ve smyslu § 26 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) jsou k dispozici na stránce <https://www.kraj-lbc.cz/urad/odbory/odbor-kontroly/povinne-zverejnovane-informace>, a to dole v sekci **Zprávy o výsledku finančních kontrol za Liberecký kraj**.

Ad 3) KÚ LK zpřístupňuje informace podle § 30 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší v rozsahu svých kompetencí prostřednictvím webového portálu Libereckého kraje (<https://www.kraj-lbc.cz/urad/odbory/odbor-zivotniho-prostredi-a-zemedelstvi/oddeleni/oddeleni-ovzdusi-a-odpadu/ochrana-ovzdusi>) a prostřednictvím mikroweбу zaměřeného na problematiku domácích kotlů na pevná paliva (<https://www.spravnetopit.cz/cs/#ovzdusi>).